

BETÆNKNING

Afgivet af Lovudvalget

vedrørende

Forslag til Inatsisartutbeslutning om at pålægge Naalakkersuisut at rette henvendelse til Rigsmyndighederne med henblik på at sikre, at Grønland uden forbehold kan tiltræde Istanbul-konventionen. Dette skal ske inden FM2022

Afgivet til forslagets 2. behandling

Udvalget har under behandlingen bestået af:

Medlem af Inatsisartut Harald Bianco, Inuit Ataqatigiit, formand

Medlem af Inatsisartut Anders Olsen, Siumut, næstformand

Medlem af Inatsisartut Knud Mathiassen, Inuit Ataqatigiit

Medlem af Inatsisartut Mariane Paviassen, Inuit Ataqatigiit

Medlem af Inatsisartut Mala Høy Kúko, Siumut

Udvalget har efter 1. behandlingen den 20. oktober 2021 under EM2021 gennemgået forslaget.

1. Forslagets indhold og formål

Europarådets Istanbul-konvention af 2011 omhandler beskyttelsen af kvinder mod alle former for vold og har bl.a. til formål at forebygge, retsforfølge og udrydde vold mod kvinder og vold i hjemmet. Formålet med forslaget er, at Grønlands tiltrædelse af den internationale Istanbul-konvention kan være med til at sende et signal om, at voldsforebyggelse og beskyttelse af kvinder og børn mod vold tages alvorligt.

2. Istanbulkonventionens indhold

Istanbulkonventionens indhold er ikke nærmere beskrevet i beslutningsforslaget. I det følgende opsummeres derfor indholdet af konventionens 12 kapitler:

Kapitel I (artikel 1-6) fastsætter konventionens formål og anvendelsesområde og indeholder derudover en række definitioner.

Kapitel II (artikel 7-11) omhandler pligt til vedtagelse og gennemførelse af politikker til forebyggelse og bekæmpelse af vold omfattet af konventionen, pligt til dataindsamling og forskning samt pligt til etablering af et organ, som koordinerer disse tiltag.

Kapitel III (artikel 12-17) indeholder bestemmelser om forebyggelse af vold mod kvinder. Kapitlet pålægger deltagerlandene generelle såvel som specifikke forpligtelser, blandt andet i form af (skole-)undervisningstiltag (relateret til bl.a. ligestilling og ikke-voldelig konfliktløsning), oplysningskampagner, uddannelse af fagfolk som arbejder med volds ofre eller voldsmænd, samt behandlingsprogrammer for voldsmænd og seksualforbrydere.

Kapitel IV (artikel 18-28) indeholder bestemmelser om beskyttelse af og støtte til ofre for den i konventionen omhandlede vold. Deltagerlandene forpligtes til udbyde støttetilbud i form af bistand, krisecentre og telefonrådgivning samt til at informere ofre om disse tilbud. Kapitlet omhandler tillige beskyttelse af og støtte til berørte børn samt forpligtelser for deltagerlandene til at fremme anmeldelse af den omhandlede type vold.

Kapitel V (artikel 29-48) indeholder konventionens materielle bestemmelser. Deltagerlandene forpligtes til at kriminalisere blandt andet fysisk, psykisk og seksuel vold, tvangsægteskab, skamfering af kvindelige kønsdele, tvangsabort- og sterilisation samt seksuel chikane. Yderligere indeholder kapitlet bestemmelser om sanktioner og skærpende omstændigheder. Artikel 42 omhandler uacceptabel retfærdiggørelse af de former for vold, som er omfattet af konventionen, gennem henvisning til kultur, religion, tradition og ære. Artikel 43 bestemmer, at de kriminelle handlinger, som er omfattet af konventionen skal anses for kriminelle uanset, hvilket forhold der eksisterer mellem offer og gerningsmand. Artikel 48 indeholder forbud mod obligatorisk alternativ konfliktløsning, herunder mediation og mægling, i forbindelse med de former for vold, som er omfattet af konventionen.

Kapitel VI (artikel 49-58) omhandler efterforskning, retsforfølgning, retspleje og beskyttelsesforanstaltninger. Kapitlet indeholder blandt andet bestemmelser om tilhold, bortvisning, forældelse og retshjælp.

Kapitel VII (artikel 59-61) omhandler indvandring og asyl.

Kapitel VIII (artikel 62-65) regulerer det internationale samarbejde, bl.a. med henblik på at opnå og bevare ensartet lovgivning.

Kapitel IX (artikel 66-70) omhandler oprettelse af en ekspertgruppe (GREVIO), som skal overvåge parternes implementering og overholdelse af konventionen.

Kapitel X (artikel 71) vedrører forholdet til andre konventioner.

Kapitel XI (artikel. 72) regulerer eventuelle forslag til ændring af konventionen.

Kapitel XII (artikel 73-81) indeholder bestemmelser om blandt andet konventionens ikrafttræden, og tiltrædelse af konventionen. Kapitlet muliggør, at deltagerlandene kan tage forbehold for visse af konventionens bestemmelser.

3. Naalakkersuisuts svarnotat og ændringsforslag

Forslaget blev under førstebehandlingen sambehandlet med pkt. 147¹, og Naalakkersuisut har ikke i sit svarnotat til de to punkter knyttet særskilte bemærkningerne til forslaget, ud over fremsættelse af følgende ændringsforslag:

”Forslag til Inatsisartutbeslutning om at pålægge Naalakkersuisut at fremsætte forslag til Inatsisartutbeslutning på FM 2022 om at tiltræde Istanbul-konventionen.”

Naalakkersuisut har i tilknytning til ændringsforslaget tilkendegivet, at der vil blive igangsat en proces, hvor Naalakkersuisut kan tiltræde Istanbul-konventionen, og at Naalakkersuisut vil fremlægge beslutningsforslag om tiltrædelse på FM 2022.

4. Forslagets økonomiske konsekvenser

Forslagsstiller henviser i sin redegørelse for forslagens økonomiske og administrative konsekvenser for det offentlige til Naalakkersuisuts besvarelse af § 37-spørgsmål nr. 054/2021. Naalakkersuisut har heri oplyst, at da Grønland lovgivningsmæssigt efterlever konventionen, vil der derfor ikke vil være økonomiske eller administrative konsekvenser for det offentlige ved at tiltræde denne.

Umiddelbart synes konventionen dog at pålægge deltagerlandene en række forpligtelser, hvoraf ikke alle vedrører lovgivning. Til eksempel kan nævnes, at deltagerlandene skal træffe de nødvendige foranstaltninger for at etablere krisecentre i tilstrækkeligt antal, etablere døgnbemandet telefonrådgivning vedrørende alle former for vold, og give adgang til traumestøtte for voldtægtsofre.

Spørgsmålet er derfor, om denne konsekvensbeskrivelse er fuldt ud dækkende.

Udvalget konstaterer imidlertid, at Naalakkersuisut i forbindelse med sin fremsættelse af et beslutningsforslag om tiltrædelse af konventionen vil skulle redegøre nærmere for de økonomiske og administrative konsekvenser af en eventuel tiltrædelse (og efterlevelse) af

---

¹ Forslag til Inatsisartutbeslutning om at pålægge Naalakkersuisut at afsætte midler til at igangsætte en kampagne med fokus på at bekæmpe vold og ikke mindst vold i hjemmet med det klare formål, at antallet af voldstilfælde i samfundet i 2025 skal være faldet med 25 procent i forhold til i dag. Kampagnen skal senest påbegyndes 1. August 2022 og løbe til og med 31. december 2024.

konventionen, ligesom det er udvalgets forventning, at der i tilknytning hertil gives Inatsisartut en nærmere beskrivelse af, hvilke tiltag der vil skulle iværksættes, for at kunne leve op til konventionsforpligtelserne.

Spørgsmålet om, hvilke økonomiske konsekvenser, der for selvstyret (og kommunerne) vil være forbundet med efterlevelse af konventionen, vil således foreligge afklaret forud for Inatsisartuts endelige stillingtagen.

5. Udvalgets behandling af forslaget og ændringsforslaget

Udvalget noterer sig, at konventionens formål er at beskytte kvinder mod alle former for vold og at forebygge, retsforfølge og udrydde vold mod kvinder og vold i hjemmet, herunder ved at fremme reel ligestilling mellem kvinder og mænd.

Udvalget tilslutter sig denne målsætning. Udvalget konstaterer samtidig, at vold mod kvinder også her i landet desværre er et forholdsvis udbredt problem.

Naalakkersuisut har fremsat ændringsforslag, hvorved Naalakkersuisut pålægges at fremsætte forslag til Inatsisartutbeslutning på forårssamlingen 2022 om at tiltræde Istanbul-konventionen.

Naalakkersuisut har ikke i svarnotatet begrundet dette ændringsforslag, men ændringsforslaget skal formentlig ses i lyset af, at Naalakkersuisut i sin besvarelse af § 37-spørgsmål nr. 054/2021 har oplyst, at Grønland lovgivningsmæssigt efterlever konventionen.

Konventioner tiltrædes således normalt først, når de lovgivningsmæssige forudsætninger for konventionens efterlevelse er afdækket og tilvejebragt.

Udvalget må - i lyset af den nævnte § 37 besvarelse - antage, at Naalakkersuisut mener at have afdækket de lovgivningsmæssige forudsætninger, og derfor anser det for uforholdsmæssigt at rette henvendelse til Rigsmyndighederne med henblik herpå.

Imidlertid pålægger konventionen deltagerlandene en række forpligtelser, herunder lovgivningsmæssige forpligtelser; ikke blot på socialområdet, sundhedsområdet og undervisningsområdet, som er hjemtagne områder, men også på områder, hvor lovgivningskompetencen hører under Danmark. Det gælder således også på kriminallovens og den grønlandske retsplejelovs område, det familieretslige område og det erstatningsretlige område.

Ønsker Grønland at blive omfattet af konventionen, er det derfor nødvendigt, at Naalakkersuisut i samarbejde med rigsmyndighederne afklarer, hvorvidt en tiltrædelse vil kræve ændringer i den for Grønland gældende lovgivning.

Naalakkersuisuts ændringsforslag forudsætter, at dette allerede er sket, eller kan ske forud for forårssamlingen. Hvis dette ikke er tilfældet, ville Inatsisartut skulle tage endelig stilling til tiltrædelsen, uden at have kendskab til konsekvenserne, hvilket selvsagt ikke ville være acceptabelt.

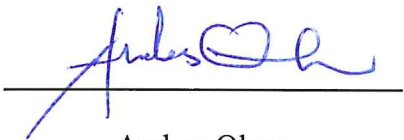
6. Udvalgets indstillinger

Et enigt udvalg indstiller med denne forståelse ændringsforslaget til **vedtagelse**.

Med disse bemærkninger, og med den i betænkningen anførte forståelse, skal udvalget overgive forslaget til 2. behandling.

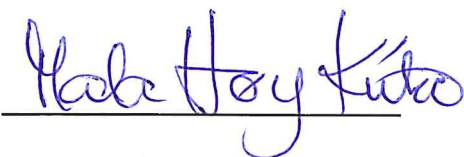
Harald Bianco
Formand
Inuit Ataatigiit

Anders Olsen
Siumut

Mariane Paviassen
Inuit Ataatigiit

Mala Høy Kúko
Siumut

Knud Mathiassen
Inuit Ataatigiit